

Urgenda stelt in rapport: wind-op-land niet noodzakelijk voor versnelde energietransitie.

24 Juni, 2021

Achtergrond

Urgenda is een inhoudelijk leidende organisatie binnen de klimaatbeweging. Zij staat bekend om haar onafhankelijke en wetenschappelijke positie. Urgenda bestaat uit onafhankelijke denkers waaronder voorzitter Prof. dr. Louise Vet (bekend van haar strijd tegen biomassa bijstook in kolencentrales), Medeoprichter en erevoorzitter Jan Rotmans ("de transitie professor", die zich onlangs nog bij Nieuwsuur tegen zonneweides uitsprak), en Directeur Marjan Minnesma de verpersoonlijking van de klimaatbeweging.

Urgenda heeft landelijke bekendheid verworven door een proces tegen de staat welke zij gewonnen heeft. De Nederlandse staat werd gedwongen door de rechter om per 2020, 20 % CO₂ reductie te realiseren. Urgenda is van mening dat we in 2020 klimaatneutraal moeten zijn om de klimaatcrisis te keren. Dat betekent in plaats van de huidige 49 % reductie in 2030, 100 % CO₂ reductie in 2030. Het is daarom des te opmerkelijker dat juist Urgenda in haar recente rapport "Tussen Kolen en Parijs" stelt dat meer wind-op-land niet meer noodzakelijk is. Dit terwijl de reguliere milieubeweging (Greenpeace, Milieudefensie, Natuur en Milieu), zonder zich overigens te beroepen op rapporten of cijfers, blijven beweren dat we niet zonder wind-op-land kunnen voor de 49 % doelstelling. Ook zon op weilanden ziet Urgenda als overbodig: "het kan zoveel creatiever". Urgenda stelt dat we meer dan voldoende ruimte voor wind-op-zee en zon-op-dak hebben. Dit is ook de stelling die de beweging tegen wind-op-land al jaren hanteert. Sinds in 2018 de prijs van wind-op-zee competitief is geworden is wind-op-land niet meer nodig. Toch is er meer wind-op-land binnen het klimaatakkoord afgesproken. Daardoor blijven gemeenten in het kader van de Regionale Energiestrategieën (RES) doorgaan met wind-op-land aangezet door de voorlichters van het ministerie van EZK die de gemeenten onterecht voorhouden dat er op zee geen plaats is terwijl alle rapporten van datzelfde ministerie het tegendeel beweren (zie www.windopzee.nl). De klimaatakkoordpartijen (met name private bedrijven en de ideologisch gedreven milieubeweging) hebben voor zichzelf immers wind-op-land geregeld en nu dient het ministerie dit, tegen beter weten in, te verdedigen. De Tweede Kamer kon alleen maar tekenen bij het kruisje.

In het klimaatakkoord staat echter ook: *"Partijen zijn bereid om het gesprek aan te gaan over een eventuele verhoging van de ambities voor Hernieuwbaar op Land, onder de voorwaarden dat allereerst wordt gekeken naar de mogelijkheden voor Wind op Zee en kleinschalig zon"*

Nu de 35 TWh Klimaatakkoorddoelstelling grootschalige zon- en wind gehaald is stelt ook Urgenda dus dat er voldoende alternatieven zijn en dat wind-op-land niet meer noodzakelijk is.

Aankondigingstekst op website en dus kern van de boodschap volgens Urgenda

"Urgenda presenteert "Tussen Kolen en Parijs", een gids waarin we laten zien dat er regionaal veel meer kan dan je denkt. De gids is bedoeld voor spelers in de regionale energietransitie, de zogenoemde RES'en. Met bijvoorbeeld allerlei vormen van kleinschalige zonne-energieprojecten alleen al valt een opbrengst van 57 TWh te realiseren – veel meer dan de 35 TWh die aan de RES'en gevraagd wordt. Samen met windenergie die **er al staat of al is toegezegd** en bestaande grote zonnevelden, hoeft er **niet veel meer aan grootschalig zon en wind toegevoegd te worden**. Het kan veel

creatiever en **zonder vele mensen tegen de energietransitie in het harnas te jagen**. Ook zonder houtige biomassa en zonder kernenergie."

<https://www.urgenda.nl/lancering-tussen-kolen-parijs/>

Het hele rapport

<https://res.urgenda.nl/wp-content/uploads/Tussen-kolen-en-Parijs.pdf>

Citaten uit het rapport

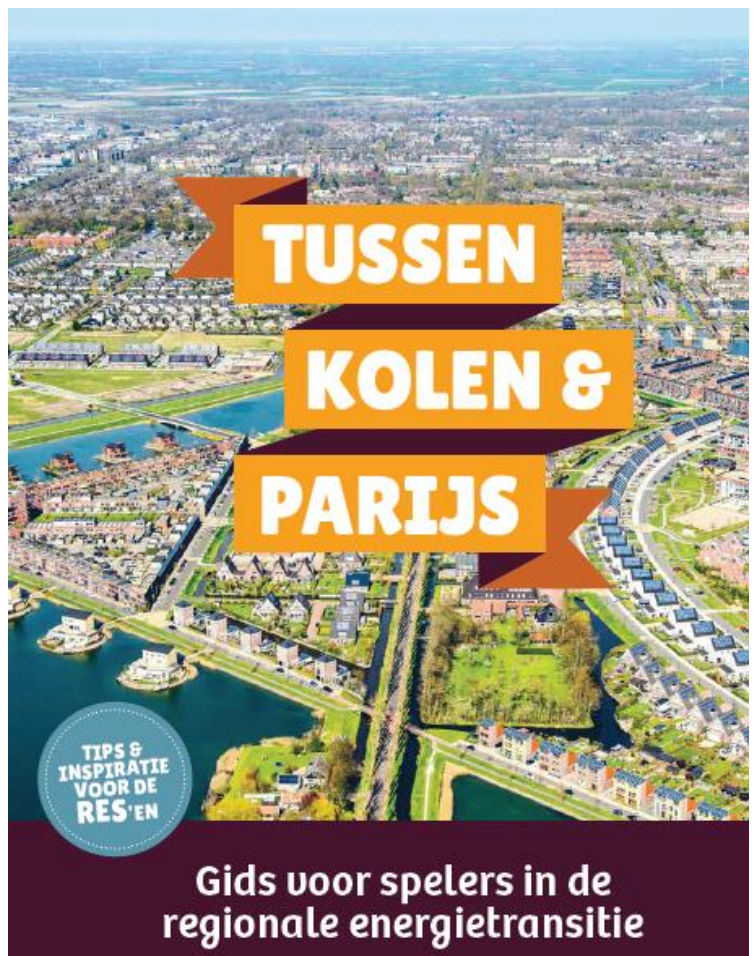
"We kunnen met heel veel verschillende vormen van kleinschaligere zonneprojecten, plus de winden zonprojecten die al gerealiseerd zijn, veel meer doen dan nu gevraagd wordt (35 TWh). Als we alle bovenbeschreven trajecten inzetten, dan kunnen we samen met veel meer wind op zee meer dan **voldoende duurzame energie opwekken om ook veel scherpere doelen te halen in 2030.**" (pagina 3)

"Als we minder op land willen en meer op zee dan hier geschetst, dan kan dat ook, als we bereid zijn om de consequenties te aanvaarden. Dat gesprek zouden we vaker moeten voeren, met getallen en gevolgen bij de hand." (pagina 43)

"Dat wil *niet* zeggen dat iedere gemeente per se 9 windturbines moet plaatsen. Als er op de Maasvlakte veel meer kunnen staan, dan kun je het groene hart ontzien. Als je er meer kunt plaatsen in de Amsterdamse haven, dan kun je er elders minder neerzetten. Of toch meer turbines op zee. Voor de 35 TWh die de RES'en moeten realiseren aan grootschalig zon en wind is al zo'n 10 TWh aan wind geplaatst en zit er nog eens bijna 12 TWh in de pijplijn van reeds toegekende SDE-subsidies. **Meer dan voldoende: meer wind op land is dan niet nodig.**" (pagina 43)

We doen ook veel op zee dus je hoeft niet alles in je eigen gemeente op te wekken (pagina 44)

"Er staan nu genoeg windturbines op land voor 9,7 TWh en er is nog SDE subsidie voor zeker 11,9 TWh extra verstrekt. Als al die turbines geplaatst worden leveren ze samen dus 21,9 TWh op. Bijna genoeg voor het Urgenda scenario **100 % duurzame energie in 2030!**" pagina 75

ALLE VORMEN VAN DUURZAME ENERGIE

We kunnen nu het overzicht uit paragraaf 1.10 aanvullen met andere opties. Het huidige totale elektriciteitsverbruik in Nederland is 113 TWh. Dat zal toenemen, aangezien we steeds meer gaan elektrificeren.

KLEINSCHAALIG ZON	Potentie in TWh/jr*	Potentie in PJ/jr	CO ₂ -besparing in Mton/jr
Op 50% daken huizen/fabrieken/scholen	27,8	100	15,5
Op 10% van de geschikte gevels	1,4	5	0,6
Langs wegen (100 km ²)	13	46,8	7
Boven parkeerterreinen (50 km ²)	6,3	22,5	3,5
Boven 10% fruitteelt	1,1	4,1	0,6
Langs 20.253 km sportvelden	0,2	0,7	0,1
Op geschikt water (2.500 ha)	2,5	9	1,4
Langs 10% randen graslanden	3,4	12,4	1,9
Op distributiecentra (dunne-filmpanelen)	1,4	5	0,6
Totaal	57,1	205,5	31,6

WINDENERGIE	Opwek elektrisch TWh/jr	Opwek elektrisch PJ/jr	Besparing CO ₂ Mton/jr
Wind op land; turbines van 3,5 MW (4-5 gemiddeld per gemeente)	10,5	38	5,85
ENERGIE UIT WATER EN RESTWARMTE	Opwek thermisch TWh/jr	Opwek thermisch PJ/jr	Besparing CO ₂ in Mton/jr
TEO, TEA, TED (20% van de potentie)	11,2	40	2
Restwarmte (10% van de potentie)	16,3	58,6	2,9
Totaal (thermisch)	27,5	98,6	4,9

* Afgerond op 1 decimaal

Er staan nu al genoeg windturbines op land voor 9,7 TWh en er is nog SDE-subsidie voor zeker 11,9 TWh extra verstrekt. Als al die turbines geplaatst worden, leveren ze samen dus 21,6 TWh op. Bijna genoeg voor het Urgenda-scenario van 100% duurzame energie in 2030!

www.boerenbusiness.nl/energie/artikel/10892951/urgenda-meer-windmolens-niet-meer-nodig

The screenshot shows the Boerenbusiness website header with navigation links: Noteringen, Marktdossiers, Forum, Agroweer, and a search bar. Below the header is a category bar with links: Akkerbouw, Melk, Varkens, Granen & Grondstof, Agribusiness, and Foodbusiness. The main image is a landscape with several wind turbines in a green field under a clear sky. Below the image, the article title 'Urgenda: meer windmolens niet meer nodig' is displayed in large, bold letters. To the right of the title are social media sharing icons for Facebook, LinkedIn, Twitter, and WhatsApp. Below the title, the text 'Gisteren 12:00 uur - Jurphaas Lugtenburg - 3 reacties' is visible. The article snippet reads: 'Urgenda pleit in een vandaag (donderdag 24 juni) gepresenteerd plan 'Tussen kolen & Parijs' voor minder zonne- en windenergie op agrarische grond en in de natuur. De'. To the right of the article snippet is a sidebar with the heading 'Meer over' and links to 'Windenergie', 'Zonne-energie', 'LTO Noord', and 'Urgenda'. At the bottom of the sidebar is a button labeled 'Boerenbusiness forum'.

Urgenda: meer windmolens niet meer nodig

Gisteren 12:00 uur - Jurphaas Lugtenburg - [3 reacties](#)

Urgenda pleit in een vandaag (donderdag 24 juni) gepresenteerd plan 'Tussen kolen & Parijs' voor minder zonne- en windenergie op agrarische grond en in de natuur. De organisatie wil het Nederlandse landschap beschermen door zonnepanelen voornamelijk op zee en op daken te plaatsen. Windmolens op land zijn er voldoende om de klimaatambities waar te maken volgens de klimaatorganisatie.

"Er zijn genoeg daken en andere harde oppervlakken beschikbaar in Nederland om tegen 2030 23,6 terawattuur aan zonne-energie te hebben", zegt Marjan Minnesma, directeur van Urgenda, bij Nu.nl. De organisatie presenteert daarmee een plan dat veel ambitieuzer is dan de voorstellen van het demissionaire kabinet. De regering wil de CO2 uitstoot in 2030 met 49% verminderen. Urgenda denkt dat een reductie van 98% haalbaar is. Maar daarvoor moet vooral in zonne-energie nog behoorlijk wat gebeuren. Windmolens op land zijn er voldoende, volgens de klimaatorganisatie.

Bijval van LTO Noord

LTO Noord steunt de oproep van Urgenda. De Nederlandse klimaatambities worden uitgewerkt in Regionale Energie Strategieën (RES). Volgens LTO Noord ontstaat daardoor een onwenselijke lappen deken van heel divers gemeentelijk zon- en windbeleid door heel Nederland. "Zonnepanelen op landbouwgrond zijn de minst wenselijke optie, maar in de praktijk trekt de financiële verlokking om zonnepanelen op landbouwgrond te plaatsen de ontwikkelingen scheef. Hierdoor komt er van de voorkeursvolgorde weinig tot niets terecht", zegt Ben Haarman, bestuurder bij LTO Noord, in een verklaring.

LTO Noord pleit daarom voor meer (landelijke) regie voor dat de maatschappelijke kosten ontsppen, het elektriciteitsnetwerk destabiliseert en kostbare landbouwgrond verloren gaat. "Bij ons ligt een belangrijke sleutel om duurzame energie op te wekken. Als de juiste keuzes worden gemaakt kunnen we als landbouwsector flink bijdragen aan de energietransitie. Denk bijvoorbeeld aan de daken van onze stallen, die vol gelegd kunnen worden met zonnepanelen. Graag gaan we daarover in gesprek", zegt Haarsma.

24 juni 2021 11:00

Laatste update: 2 uur geleden

730 NUJij-reacties

Klimaatorganisatie Urgenda presenteert donderdag een plan - een "boek" zoals ze het zelf noemt - waarin ze ervoor pleit minder zonne- en windenergie in weilanden en de vrije natuur te produceren. "Er zijn genoeg andere plekken waar dat kan", zegt directeur Marjan Minnesma tegen NU.nl. "Bovendien hebben we op land al genoeg windmolens om de klimaatdoelstellingen te halen."

Met het plan komt Urgenda tegemoet aan de verzuchtingen van veel Nederlanders die liever geen windmolens in hun buurt willen omdat die het uitzicht minder mooi maken. Daarnaast wil de organisatie vrije natuur en weilanden beschermen door windmolens voornamelijk in de zee te plaatsen en zonnepanelen vooral op bijvoorbeeld grote sporthallen.

... ..

Klimaatorganisatie Urgenda presenteert donderdag een plan - een "boek" zoals ze het zelf noemt - waarin ze ervoor pleit minder zonne- en windenergie in weilanden en de vrije natuur te produceren. "Er zijn genoeg andere plekken waar dat kan", zegt directeur Marjan Minnesma tegen NU.nl. "Bovendien hebben we op land al genoeg windmolens om de klimaatdoelstellingen te halen."

Met het plan komt Urgenda tegemoet aan de verzuchtingen van veel Nederlanders die liever geen windmolens in hun buurt willen omdat die het uitzicht minder mooi maken.

Daarnaast wil de organisatie vrije natuur en weilanden beschermen door windmolens voornamelijk in de zee te plaatsen en zonnepanelen vooral op bijvoorbeeld grote sporthallen.

"Er zijn genoeg daken en andere harde oppervlakken beschikbaar in Nederland om tegen 2030 de CO₂-uitstoot te verminderen met 49 procent", zegt Minnesma. Dat is de doelstelling van het kabinet, in lijn met de afspraken uit het Parijse klimaatakkoord.

Er moeten nog wel inspanningen geleverd worden, zegt Minnesma. "Als we puur kijken naar de doelstelling van het kabinet moeten er op land geen windmolens meer gebouwd worden", klinkt het. Maar om andere klimaatdoelstellingen te halen moet er nog wel wat gebeuren, vindt de organisatie.

Urgenda roept de overheid op om zeker nog extra windmolens te bouwen, maar op zogenaamd lelijke plekken, zoals industrieterreinen, en niet op plekken waar mensen ze niet willen, zoals weilanden.

In het "boek", dat Urgenda donderdag ook overhandigt aan demissionair staatssecretaris Dilan Yesilgöz-Zegerius (Klimaat), staan ook nog tips over hoe Nederland minder energie kan verbruiken. Zo wil de organisatie bijvoorbeeld meer inzetten op elektrisch rijden.

////

<https://fd.nl/economie-politiek/1388392/rutte-en-yesilgoz-ontmoeten-klimaatactivist-marjan-minnesma-kzf1caLpXZvO>

Rutte en Yesilgöz ontmoeten klimaatactivist Minnesma

Van onze redacteur 16 juni 21:21

Premier Mark Rutte en VVD-staatssecretaris Dilan Yesilgöz van Economische Zaken en Klimaat hebben woensdag op het ministerie van Algemene Zaken een ontmoeting gehad met klimaatactivist Marjan Minnesma van milieuactiegroep Urgenda.

De directeur van Urgenda presenteerde volgens de NOS bij die gelegenheid 'een ambitieus plan' om binnen tien jaar grote stappen te maken voor een snelle afname van de uitstoot van broeikasgassen.

Vergroening Tata Steel

Minnesma wil bijvoorbeeld in tien jaar tijd staalfabriek Tata Steel, de oude hoogovens in IJmuiden, ombouwen tot een uitstootvrije staalfabriek op waterstof. De waterstof komt van

windmolens op zee en het project kan zo'n vierduizend banen opleveren, citeert de NOS Minnesma.

Tijdens het gesprek zouden de twee VVD-bewindslieden positief op het project van de klimaatactivist hebben gereageerd, vernam de NOS van bronnen. 'Ik heb de indruk dat hij er welwillend naar keek', zei Minnesma over de demissionair premier na afloop van het gesprek. 'Hij was niet negatief, dat is al een stap voorwaarts.'

Hoge Raad

Het was haar tweede gesprek met Rutte in een paar weken tijd. Op korte termijn praat de Urgenda-directeur verder met staatssecretaris Yesilgöz. Zij verving eind mei VVD-collega Bas van 't Wout die zijn werk stillegde vanwege een burn-out.

Enkele jaren geleden stonden Rutte en Minnesma nog lijnrecht tegenover elkaar. De milieu-actiegroep won toen een belangrijke klimaatzaak tot aan de Hoge Raad, die het kabinet verplichtte om de uitstoot van broeikasgassen met 25% te verminderen ten opzichte van 1990. Hierdoor moest het kabinet extra klimaatmaatregelen nemen.

Lees het volledige artikel: <https://fd.nl/economie-politiek/1388392/rutte-en-yesilgoz-ontmoeten-klimaatactivist-marjan-minnesma-kzf1caLpXZvO>

///